

Redligheten, förd af
coopvaerdie-skepparen Lars
Wicklander :
Rättegångshand...

27 B f a Br. 1836 Wicklander, Lars

National Library
of Sweden

1836

Jurid. So.
Rättegångsbö.

(52)

Redligheten,

förd af Coopvaerdie-Skepparen Lars Wicklander.

Rättegångshandlingar,

rörande en af

LARS WICKLANDER

förnekad Skuldsedel.

Wicklander

ford of Coopers & Lysons Ltd

Wicklander

London

JARS WICKLANDER

London, England

Transumt.

Utdrag af Protocollet, hållet hos Stockholms Stads Kämners-
Rätt följande dagar och år.

1835, den 12 October.

S. D. Till denna dag hade Waktmästaren wid Kongl. Szwär-Ståthållare-Embetets Cancellie, N. Kihlmark, utverkat stämning å Coopvaerdie-Skepparen Lars Wicklander, med påstående, som innefattas i ett så lydande Stämmings-Memorial:

"Till Stockholms Stads Wällofl. Kämners-Rätt.

Edmjukaste Stämmings-Memorial.

Då Herr Coopvaerdie-Capitainen Lars Wicklander har nog djerft inför Szwär-Ståthållare-Embetets Cancellie, såwål skriftligt som muntligt förnekat en af honom den 26 September 1834 till Sedelhafwaren på 100 R:dr Banco, att wid anfordran betalas, utgifwen, med både hans namn och sigill försedd Revers, hwarföre han af mig varit lagsökt, får jag härmed, för ett sådant obesträmjadt brott, till ett wälsförtjent lagligt ansvar för denna sin opåtagliga namnteckning, härmed begära laga stämning och kallelse, att personligen sig till Stadens Wöfl. Kämners-Rätt inställa, uppå bemälte Coopvaerdie-Capitain Lars Wicklander, under yrkande af hans fällande till laga ansvar efter 2 §. 11 Cap. Handels-Walken, med skyldighet tillika, att derjemte genast utgifwa den förnekade Skuldsedelns innehåll med 100 R:dr Banco, jemte Räkta och alla härigenom samt framdeles förorsakade kostnader; äfwen förbehålles om säkerhet, pant eller vorgen för des person, samt förbud, att han ej från staden får resa, förr än han rätt för sig gjort. Fri och öppen talan i målet hwad samma äger och framdeles kan få gemenskap, anhålles edmjukligen. Stockholm den 26 September 1835. N. Kihlmark."

Wid upprop af detta mål, inställde sig parterne personligen, kåranden åtföljd af Vice Auditören N. Eliander, såsom biträde i Rättegången, hwarwid, sedan stämmings-ansöknigen blifwit uppläst, å kårande sidan företeddes ej mindre det ifrågawarande Skuldebrefwet, hwilket befanns wara försedt med intyg, att detsamma den 1 Augusti detta år blifwit uppwisat i Kongl. Szwär-Ståthållare-Embetets Cancellie, och war af följande lydelse: "Till Sedelhafwaren betalar undertecknad wid anfordran, en summa af Ett hundrade (100) Riksdaler Banco Transportsedlar, hwarföre Valuta bekommitz, som Reverseras. Stockholm den 26 September 1834. Säg. 100 R:dr B:co. L. Wicklander. (Sigill);" ån och Utdrag af Szwär-Ståthållare-Embetets Cancellies Protocol för den 16 sifflidne September, hwaraf upplyste, att Szwär-Ståthållare-Embetets Cancellie, hwarest Kihlmark, såsom innehafware af ofwanberörde Skuldsedel, sökt att af Wicklander, wid äfventyr af utmätning och bysättning, utbekomma det derutinnan förskrifne belopp, genom Utslag berörde dag, enär Wicklander nekat, att han skrifwit eller under skrifwit samma Skuldsedel, samt på sådan grund undandragit sig betalningskyldighet deraf, förklarar sig icke kunna utmätningwis åläggas Wicklander den yrkade betalningskyldigheten, utan förwisat sökanden, att sin talan wid wederbörlig Domstol i laga tid och ordning gällande göra, om han dertill funne sig befogad.

Coopvaerdie-Skepparen Wicklander härefter hörd, invände, att han ansåg sig icke skyldig, att nu i svaromål ingå, emedan han, efter sitt förmenande, icke skall af Rihlmark hafwa blifwit lagligen stämd; men sedan, i anledning häraf Stadstjenarne Carsten och Pahlm intygat, att de för Wicklander kungjort den i målet uttagne stämningen, hwilket Wicklander jemwål medgaf, samt Wicklander derefter blifwit förständigad, det han således wore skyldig, att öfwer stämmingsmålet sig förklara, förnekade Wicklander, som fått tillfälle att noga betrakta det företedde Skuldebrefwet, både att han sjelf skrifwit eller genom annan person låtit skrifwa samma Skuldsedel, och att han derå underskrifwit sitt namn eller påtryckt sitt sigill, eller tillåtit någon annan sådant göra, samt förklarade, att den ifrågawarande Skuldsedeln följaktligen wore falsk och oriktig; hwarjemte Wicklander, till närmare förklaring i målet, ingaf en så lydande skrift:

”Till Stockholms Stads Lofl. Kämners-Rätt!

Öfwer den af Vice Auditören Eliander å mig uttagne brottmålsstämning, får jag ödmjukast afgifwa följande förklaring:

Jag har icke förnekat och förnekar ej eller, det jag till wedersparten utgifwit en Revers på 100 R:dr Banco, hwarå jag likwål gjort betydliga afbetalningar; men sunda förnuftet tyckes härwid säga mig, att jag icke förr kan eller bör betala återstoden, än jag återfår samma Revers. Wedersparten har icke destomindre haft den oförsyntheten, att hos Öfwer-Ståthållare-Embetets Cancellie lagföka mig för en annan Revers, hwilken jag derstädes förnekat mig hafwa utgifwit. Det är för detta härmed förut-fatta nekande, som wedersparten i sin ensalbiga öfwer tror sig kunna komma mig på fall. Saken är emedlertid, efter min oförgrippliga tanke, mycket enkel: sedan neml. wedersparten företett Kongl. Öfwer-Ståthållare-Embetets Cancellies Protocoll öfwer berörde lagfökning, så, ehuru wederspartens skyldighet wore att sitt käromål lagligen bewisa, erbjuder jag mig, att med min salighetsed intyga, det jag icke utgifwit den Revers, hwarför wedersparten, såsom ofwan är nämndt, lagfökt mig, hwilken Revers således är falsk. Efter en så beskaffad edgång, kommer ordningen till mig, att begära en allwarlig, om på hwad sätt, eller hwarifrån wedersparten förskaffat sig samma falska Revers; hwilken undersökning jag anhåller, att Actor Publicus måtte öfwerwara; hwarjemte jag yrkar ersättning för min rättgång. Stockholm den 12 October 1835.
Ears Wicklander.”

Efter uppläsandet af detta anförande, anhöll Vice Auditören Eliander, som jemwål tillkännagaf, att det ifrågawarande Skuldebrefwet blifwit af Wicklander utfärdadt till Eliander, som äfwen, någon tid, deraf warit innehafware, att så, dels med wittnen och dels med handlingar, styrka, det Wicklander, oakadt hans bestridande, både utgifwit och wid flere tillfällen erkänt sig hafwa utgifwit samma Skuldebref; i sammanhang hwarmed Eliander äfwen äskade, att nu närwarande f. d. Bruks-Inspectoren wid Lannafors Bruk, Johan Wilhelm Lindwall, måtte såsom wittne i målet wara afhörd; hwarpå och sedan Lindwall, som befanns vara tillstädes, af sådan orsak fått företräda, Wicklander bestred Lindwalls afhörande, och såsom jäf emot honom anförde, att Lindwall icke skall warit wistandes å orten, den tid Skuldebrefwet fanns vara utfärdadt.

Sedan wederbörande härefter fått afträda, öfwerlade Rätten till följande

Utslag:

Då den af Skepparen Wicklander emot återopade wittnet Lindwalls hörande framställde jäfsanmärkning, såsom innefattande en omständighet, den der just genom sjelfwa wittnesmålet kommer att upplysas, saknar stöd af Lag, finner Kämners-Rätten sig derå icke kunna fästa något afseende; utan kommer Lindwall, emot hwilken något annat jäf icke blifwit anfördt, att, efter aflagd ed, såsom wittne i målet afhöras.

Efter det förestående Utslag blifwit för wederbörande, åter inkallade, affagdt, fick f. d. Bruks-Inspectoren Johan Wilhelm Lindwall aflägga wittneseden, deruppå han, warnad för des missbruk, hördes och, efter ett noggrant betraktande af det omständige Skuldebrefwet, förklarade, att han hwarken warit närwarande då samma Skuldebref skrifwits eller underskrifwits, eller då sigillet påtryckts, eller i öfrigt wid något tillfälle, då Wicklander erkänt sig hafwa detsamma utgifwit.

Sedan förestående vittnesmål blifwit uppläst, och erkändt af wittnet, framställde Vice Auditören Ziliander till wittnets beswarande följande frågor:

1:o. Om icke wittnet, Lördagen näst före den 1 Augusti innewarande år, varit närwarande å ett ställe här inne i staden, då Wicklander inkommit och, under förmälan, att han sökt att träffa Ziliander hemma, börjat samtal med Ziliander, angående beskaffenheten af en Skuldsedel, för hvars betalande han då blifwit kräfd?

Häruppå swarade wittnet, att då wittnet ofwanberörde dag, eller Lördagen näst före d. 1 sifflidne Augusti, wid ett tillfälle, i sällskap med Auditören Ziliander, uppehållit sig å den så kallade Nya Malmens Källare wid Myntgatan här i staden, hade Skepparen Wicklander dit inkommit och, jemte det han underrättat Ziliander, att han förgäfves sökt att träffa Ziliander hemma, tillika frågat Ziliander, angående en Skuldsedel, hvarföre Wicklander skulle hafwa blifwit kräfd af Ziliander, samt att, då en tredje närwarande, för wittnet okänd, person derwid för Wicklander uppwist den nu ifrågawarande Skuldsedeln, Wicklander yttrat: "Jag nekar ej, att jag är skyldig lika stor summa, men den der Sedeln har jag aldrig utgifwit."

2:o. Om icke Wicklander wid samma tillfälle börjat samtal, angående Skuldebrefwet, med de orden: "Hwad är det för en karl, som Herrn skickat på mig med Skuldsedeln, som jag gifwit er?"

Hvilken fråga wittnet beswarade med Ja.

3:o. Om icke Wicklander jemwäl wid samma tillfälle framtagit och uppwist ett emellan honom och Ziliander upprättadt Urswodes-Contract, hwaruppå Wicklanders wid tillfället ifrågawarande skuld skulle grunda sig, och derwid anmärkt, att en å samma Contract besintelig anteckning om en af Wicklander gjord afbetalning icke funnes vara iakttagen å Skuldsedeln, hwilken afbetalning Wicklander yrkat att få affskrifwen å Skuldebrefwet, innan han wille betala detsamma?

Denna fråga beswarades åfwen af wittnet med Ja, under tillkännagifwande derjemte, både att wittnet wille draga sig till minnes, det den å berörde Contract antecknade afbetalning belupit sig till Tjugu Riksdaler, samt att Wicklander yttrat, det han, så snart samma afbetalning blifwit affskrifwen och afdragen, wille betala sin ifrågawarande skuld till Ziliander.

4:o. Om icke wittnet den 7 i denna månad varit närwarande hemma hos Ziliander, då Wicklander dit inkommit och, under förklarande af sin ledsnad öfwer det krängel, som han gjort wid liquiden af sin skuld till Ziliander, erkänt både att han gjort orätt, då han nekat för Skuldsedlens riktighet, och att han gjort sådant, emedan han, som icke varit i stånd, att af sina gäldenärer erhålla betalning, för tillfället varit i saknad af penningar, samt tillika derwid förklarat, att han wille godtgöra sitt förhållande och med aldra första betala sin skuld; och om icke Ziliander derpå gifwit det swar, "att Wicklander först borde betala Skuldsedeln till den, som nu wore innehafware deraf, derefter Wicklander och Ziliander wäl skulle komma öfwerens om liquiden dem emellan?"

I anledning häraf förmälte wittnet, att wittnet wäl varit närwarande wid siffberörde tillfälle hemma hos Ziliander, men att wittnet likwäl icke med någon säkerhet kunde påminna sig, hwad Wicklander derwid yttrat.

5:o. Om icke wittnet ens kunde påminna sig hwad Wicklander wid sistomförmälde tillfälle uppgifwit såsom orsak, hvarföre han förnekat sig hafwa utgifwit Skuldebrefwet?

Wittnet förklarade sig icke kunna minnas sådant, men berättade, att Wicklander, wid ett annat tillfälle, enskildt för wittnet omtalt, att ifrågawarande Skuldsedel aldrig blifwit af honom utgifwen, utan hade tillkommit på det sätt, att, wid ett tillfälle, då Wicklander, som, för uppgörande af någon vigtig angelägenhet besökt Ziliander, varit nödsakad, att under tiden, i något ärende gå bort till Post-Contoiret, hade Skuldsedeln, i Wicklanders frånvaro, blifwit skrifwen och underskrifwen, samt åfwen Wicklanders sigill, som han, wid bortgåendet, hos Ziliander qwarglömt, derå blifwit påtryckt.

6:o Om wittnet, som flere gånger haft tillfälle att se Wicklanders egenhändig handstil och namnteckning, funne någon olikhet emellan den å det företebde Skuldebrefwet warande namnteckning och den, som af Wicklander wanligen nyttjades?

Swaruppå wittnet, som, i anledning häraf, noga betraktade den å Skuldebrefwet warande namnteckning, förklarade, att wittnet icke kunde finna någon stiljaktighet emellan densamma och de många Wicklanders egenhändiga namnteckningar, hwilka wittnet haft tillfälle att se.

Sedan Wicklander, i anledning häraf inwändt, att han nyttjade twenne olika namnteckningar, framställde Auditören Tiliander ytterligare den fråga till wittnet:

7:o Om icke wittnet en gång hört Tiliander uppmana Wicklander, att uppge, hwaruti olikheten emellan de af Wicklander brukade namnteckningar bestod?

Och berättade wittnet häruppå, att wittnet hört Tiliander wäl göra en slikt begäran, men att Wicklander bertill swarat: "Det bryr jag mig icke om, ty jag har icke skrifwit eller underskrifwit den der Skuldsedeln."

Förestående af wittnet afgifna swar å de framställde frågorne upplästes och erkändes; hwaruppå, då Wicklander fortfor att bestrida, det den företebde Skuldsedeln blifwit af honom utgifwen, och åberopade det af honom ingifne skriftliga anförande, Vice Auditören Tiliander anhöll, att Språkläraren Kalden, hwilken varit den person, som wid det omwittnade tillfället, Lördagen näst före den 1:sta siflidne Augusti, å Nya Malmens Källare innehafst ifrågawarande Skuldebref, twenne derwid jemwäl närwarande personer, Executionsbetjenterna Hybinette och Widgren, samt nuwarande Skepparen å det af Wicklander förut förde fartyg, Pekeman, måtte warda till annan dag inkallade, för att, såsom wittnen, i målet höras; hwarjemte Tiliander, som äfwen förbehöll sig, att framdeles få, jemwäl genom företeende af handlingar, styrka, det Skuldebrefwet blifwit af Wicklander utgifwet, yrkade, att Wicklander, som en gång tillföre, under det målet wid Szwär-Ståthållare-Embets Cancellie varit anhängigt, från staden bortrest, och som desutom icke wore här i staden boende, måtte warda förbjuden, att, medan denna Rättegång warade, från staden afresa.

=====

Sedan härefter det uppwiste ifrågawarande Skuldebrefwet blifwit till Rihlmark återlemnadt, afträdde wederbörande.

Den 19 October.

S. D. Då nu, jemlikt Kämners-Rättens den 12 i denne månad fattade beslut, ånyo företogs det då förehasde mål, emellan Waktmästaren wid Kongl. Szwär-Ståthållare-Embets Cancellie, N. Rihlmark och Coopwaerdie-Skepparen L. Wicklander, angående å den sednare yrkadt ansvar för förnekande af gäld; inställde sig parterne personligen, Käranden i Rättegången biträdd af Vice Auditören Tiliander, äfwen som af de till denna dag kallade wittnen, tillstådeskommo Språkläraren Ulric Philip Kalden, samt Executionsbetjenterna Johan Jacob Hybinette och Carl Adam Widgren, men Skepparen Pekeman anmäldes af Stadstjenarne Carsten och Pahlin icke hafwa blifwit med den utfärdade kallelsen anträffad; och sedan härwid det den 12 dennes förde Protocoll blifwit för wederbörande uppläst, och till alla delar af dem godkändt, företebde Vice Auditören Tiliander följande handling: "Affskrift. Sedan jag nu bertill mottagit Coopwaerdie-Skepparen Wicklanders utfärdade fullmakt, äfwen som hans Skuldförbindelse på mitt blifwande arswode; så åtager och förbinder jag mig härmedelst att, såsom en rättsskaffens fullmäktig wid både högre och lägre Domstolar och Executionstater, för honom utföra den emellan honom, Wicklander, och twenne hans Med-Nedare uti Briggen Redligheten, Herr C. G. Siljewalch och Herr N. W. Borell uppstådde och ömsesidigt till Stadens Handels-Collegium nu instämde Rättegång, angående Wicklanders affättande ifrån fartyget, m. m., äfwen som hans utlösande för sin ågande 1:4:delens part i Briggen, tillika med hans godtgörelse för reparationskostnader, Skeppare- och fragtförtjenst, m. m.,

och att hans rätt i dessa ämnen i allo lagligen bewaka; dock med det uttryckliga wilkor, att han wid saken, icke sjelf, hwarken genom förlikning eller eljest, ensidigt eller mig oweterligen något åtgör, då i och med detsamma mitt nu åtagne fullmäktigskap alldeles upphörer. Stockholm den 29 September 1834. N. J. Eliander. (Sigill.)" a tergo. "Till Rättegångsutgifterne emottagit Tjugo (20) Riksdaler Banco, som redowisäs. Stockholm den 30 September 1834. N. J. Eliander."

"Rätteligen affriswit från den af Coopvaerdie-Skepparen Lars Wicklander hos RådhusRätten härstädes företedde Handling, uti det af v. Auditören N. J. Eliander instämde målet, angående Wicklanders förpligtande, att till Eliander gälba arfwode och ersättning för förskjutne kostnader i och för utförandet af en Rättegång emellan bemälte Wicklander och Coopvaerdie-Styrmannen Nils Dqwist; betygar. Stockholms Rådhus den 14 October 1835. J. S. Jacobson, t. f. Stads-Notarie." Efter uppläsande hwaraf Vice Auditören Eliander, under tillkännagifwande, att det af Wicklander till RådhusRätten ingifne original till ofwanstående Handling just wore samma Document, eller så kallade Arfwodes-Contract, och hwilket, enligt hwad mittnet Lindwall berättat, Wicklander skall wid det omwittnade tillfället, Lördagen näst före den 1 nästlidne Augusti, å Nya Malmens Källare hafwa framwisat, under yrkande, att, wid betalandet af sin skuld till Eliander, så tillgodonjuta en å samma Handling antecknad afbetalning, anförde, att det nu ifrågawarande Skuldbrefwet wore detsamma, som uti här ofwan intagne Document omnämndes såsom warande af Wicklander förut till Eliander utfärdadt, såsom betalning eller arfwode, för utförande af den deruti omtalade Rättegång; hwarjemte Vice Auditören Eliander, under förmlan, att Skepparen Wicklander wäl icke egenhändig skrifwit sjelfwa Skuldbedeln, men likwäl med egen hand underskrifwit sitt namn och påtryckt sitt sigill, tillkännagaf, att en både af Eliander och Wicklander känd person, wid namn Per Jacob Fagerdahl, och hwilken Eliander förbehöll sig att, i händelse sådant blefwe nödigt, framdeles så som wittne afhörd, hade, på både Elianders och Wicklanders anmodan, skrifwit sjelfwa contexten af Skuldbedeln, af det skäl, att Eliander, wid det tillfället, då Skuldbedeln skulle utfärdas, ansett Wicklanders egen handstil icke vara nog redig och tydlig, för att begagnas uti ett Document af sådan wigt, som Skuldbedeln, samt Eliander, såsom den person, till hwilken Skuldbedeln egentligen utfärdats, icke ansett det vara riktigt, att sjelf skrifwa densamma; hwarförutan Eliander afwen förklarade, att han wille påminna sig, det, wid berörde tillfälle, någon datum å Skuldbedeln icke blifwit utfatt, utan endast skrifwits: "den September 1834," hwarföre Eliander och sedermera sjelf inksrifwit den derå besintlige datum.

Då Skepparen Wicklander härrefter fortfor att neka, det han utgifwit ifrågawarande Skuldbref, och förmlte, att han wore så mycket mera öfwerlygad derom, som den å Skuldbrefwet warande namnteckning endast lydde: "L. Wicklander," då Wicklander deremot alltid tecknade sitt namn med fullständig utskrifwet dopnamn, eller Lars Wicklander, anhöll Eliander, att de närwarande wittnen måtte warda afhörde;

Wicklander, som medgaf, att han, i och för utförandet af den Rättegång, som omnämndes uti det af Eliander företedde Document, till Eliander utfärdat en Skuldförbindelse å Ett hundrade Riksdaler Banco, fortfor likwäl att bestrida riktigheten af det nu ifrågawarande Skuldbrefwet, hwilket han förnekade sig hafwa utgifwit, under förmlan derjemte, att han icke kunde med säkerhet erinra sig, om datum varit utfatt eller icke å det Skuldbref, som han till Eliander lemnat; dock wille Wicklander draga sig till minnes, att detta Skuldbref blifwit utgifwet den 1:sta September 1834, och icke den 26:te, såsom det nu omstämde, och, efter hans påstående, falska Skuldbrefwet innehöle.

Wederbörande afträdde.

Den 2 November.

S. D. Uti en till Rätten den 21 nästlidne October ingifwen skrift, hade Waktmästaren wid Kongl. Swer-Ståthållare-Embetets Cancellie N. Kihlmark anmält, det han affstode ifrån den genom

Råmners-Rättens Beslut den 19:de i samma månad honom lemnade rättighet, att wid Råmners-Rätten i Gesle få Wägwaftmästaren Nymalm såsom vittne afhörd uti det emellan honom och Coopvaerdie-Skepparen E. Wicklander här wid Rätten anhängige mål, angående å denne sednare yrkadt ansvar för förnekande af gäld, men tillika anhållit, att målet måtte warda med görligaste första åter företaget.

Åf denna anledning, hade Rätten till denne dag låtit utfärda kallelse å så wäl Waftmästaren Kihlmark som Coopvaerdie-Skepparen Wicklander, hwilka ock, wid nu skedd upprop, sig inställde, den förre åtföljd af sitt förut under Rättegången begagnade Dmbud, Vice Auditören N. J. Eliander; och hwarwid, sedan Wicklander förklarad, det han icke hade något att erinra emot den af Kihlmark uti ofwan omsformälte skrift, som nu upplästes, framställde begäran om målets skyndsamma åter-företagande, under afstämde, å Kihlmarks sida, från det af honom förut sökte samt af Rätten medgifne tillstånd till vittnesförhörs anställande i Gesle, Vice Auditören Eliander androg, att han wäl till denne dag hade medfört åtskillige Handlingar, hwarigenom skulle fulltygas, att Wicklander, oaktadt sitt enständiga förnekande, sjelf hade utfärdad den Skuldsedel, som utgjorde föremålet för denna Rättegång, men åfwen begärde och erhöll Rättens tillåtelse, att, innan dese Handlingar wid Rätten företeddes, till Wicklanders beswarande framställa följande frågor:

a) Coopvaerdie-Skepparen Wicklander har förnekat den nu sökte Skuldsedelns rättighet, men erkänt, det han till mig utgifwit en förskrifning på enahanda belopp, hwilken ännu wore obetalad. Detta gifwer mig anledning till den förfrågan: Hwilken är då den olikhet, hwarpå Wicklander kan igenkänna, att den inför Rätten förewisade Skuldsedel icke är densamma han sjelf utfärdad, och hwem har skrifwit den förskrifning, hvars gällande kraft Wicklander erkänt?

Häruppå swarade Wicklander: Att den rätta förskrifningen wore med Wicklanders egen hand skrifwen, samt att olikheten emellan densamma och den här företedde origtiga, icke bestode uti summan, derå den lydde, eller dag och årtal, då den wore utgifwen, utan endast och allenast deruti, att den här ifrågawarande icke wore af Wicklander sjelf skrifwen, underskrifwen eller utlemnad.

b) Wid hwad tid utgaf Wicklander sin nu erkände Skuldsedel?

Wicklander förklarade, det han wille draga sig till minnes, att sådant skett den 1 September 1834.

c) Utfärdades wid samma tillfälle den Rättegångsfullmakt in blanco, emot Grosshandlanden G. F. Eljewalch och Herr N. P. Borell, på grund hwaraf Vice Auditören Eliander wid Stadens Handels-Collegium, å Wicklanders wagnar, emot dem fört talan, i anledning af dennes affättande från Skeppare-befattningen på Briggen Redligheten?

Denna fråga beswarade Wicklander med Nej.

d) När således Skuldsedeln samt ostanämnde fullmakt icke skola hafwa blifwit utgifne wid samma tillfälle, hwilkendera af dese Handlingar war då den, som först utfärdades?

I anledning af denna fråga, förklarade Wicklander, att den till Auditören Eliander öfwerlemnade fullmakten wore af äldre datum, än Skuldsedeln, som wid ett sednare tillfälle, hwilket nu bestämdes till den 1:ste, 2:dre eller 3:dje September nästlidet är blifwit utfärdad.

På af Rätten gifwen anledning, anförde Wicklander, att han, såsom arswode i och för utförandet af den Rättegång emot Herrar Eljewalch och Borell, hwilken wid denna Stadens Handels-Collegium blifwit anhängig gjord, till Vice Auditören Eliander utfärdad samt i des egn händer aflemnad den Skuldsedel å Ett hundrade Riksdaler Banco, hvars tillward han under hela denna Rättegång erkänt, och den han, sedan ofwannämnde Rättegång wore slutligen afgjord, ämnade inlösa, hwarwid likwäl afdrag borde göras för de Tjugu Riksdaler, hwilka Eliander, genom anteckning å det emellan honom och Wicklander upprättade Arswodes-Contract erkänt sig redan hafwa bekommit; hwarefter Vice Auditören Eliander slutligen framställde den fråga:

e) Om Wicklander kunde uppgifwa hwilken som skrifwit ofswanomsförmälte, af Wicklander för in-
nehafwaren utfärdade Rättegångsfullmakt in blanco?

Häruppå swarade Wicklander, att det icke wore någon annan än Vice Auditören Eliander sjelf.

Efter det dessa frågor, tillika med de derpå afgifne swar, blifwit till Protocollet fattade, företebde
Vice Auditören Eliander ej mindre det omtvistade, uti Rättens Protocoll för den 12:te sifflidne Oc-
tober intagne Skuldebref, än ock ofswannämnde af Wicklander utfärdade Rättegångsfullmakt, hwilken
fanns wara utgifwen den 25 September 1834, hwarwid, sedan tillfälle lemnats Wicklander att fullmak-
ten noga betrakta, Wicklander erkände, det han låtit till Vice Auditören Eliander utlemna denna full-
makt, samt att han under densamma tecknat sitt namn, men att allt det öfriga wore, enligt hvad han
med wisshet trodde sig weta, af Eliander skrifwet.

Härefter androg Vice Auditören, att, då Wicklander, uti de afgifne swaren, tillstått, att ifråga-
warande fullmakt blifwit af honom utfärdad före den af honom erkände Skuldsedeln, men det, genom
nämnde fullmakts företeende, wore styrkt, samt af Wicklander icke emotsagdt, att densamma wore daterad
den 25:te September 1834, hade grundlösheten af Wicklanders uppgift, det den rätte Skuldsedeln wore
af den 1:ste, 2:dre eller 3:dje September samma år, blifwit fullt utredd, hålft ingen twist emellan Wick-
lander samt Herrar Liljewalch och Borell uppkommit före den 10:de i samma månad; hwarjemte Vice
Auditören begärde, att få fästa Rättens uppmärksamhet på det förhållande, att contexten uti både full-
makten och Skuldsedeln syntes wara med samma hand skrifna, äfwen som att samma sorts lack och ett
och samma sigill blifwit begagnadt å båda dessa handlingar, hwaraf, enär det således wore uppenbart,
att de blifwit wid samma tid utgifne, ett ytterligare stöd kunde hämtas för rigtigheten af den omtwi-
stade Skuldsedeln, hwilken hade datum af den 26:te September, eller dagen efter fullmakten. Af dessa
anledningar och då, genom flere defutom förekomne bindande omständigheter, ehuru, sedan Vice Audi-
tören afstått ifrån afhörande af det wittne, som skrifwit sjelfwa Skuldsedeln, ingen factiff bewisning
wore möjlig, det kunde för fast och ostridigt antagas, att Wicklander sjelf utgifwit och underskrifwit
omtwistade Skuldsedeln, bestred Eliander bifall till Wicklanders, ifrån Rättegångens början, gjorde an-
hållan, om tillåtelse, att med ed wärja sig från den emot honom gjorde angifwelse, samt yrkade, att
denne, såsom lagligen förwunnen, att hafwa, emot bättre wetande, förnekat sin hand och förskrifning,
måtte tillförbindas att, utom det, i 11:te Cap. 2 §. Handels-Balken stadgade ansvar, emot förskrifning-
gens återfående, utbetala den deri utfästade summa, med Räkta från lagsökningssdagen, samt derjemte
ersätta Rihlmark Tre Riksdaler Banco för lagsökningsskostnaden hos Szwär-Ståthållare-Embets Cancellie,
utan ock des här wid Rätten hafde utgifter i och för stämning, fallelser och Protocollslösen, samt
defutom för tre dagars insjällelse här wid Rätten, med Två Riksdaler Banco om dagen.

Wicklander anförde, det han, wid närm:re eftersinande, icke kunde så noga uppgifwa dagen, då
han undertecknat den till Eliander lemnade Skuldsedeln, eller fullmakt, samt icke en gång wille med
bestämhet förneka möjligheten deraf, att den förstnämnde blifwit skrifwen den 26 September 1834, men
förklarade derjemte, att, huru sig än dermed förhölle, wore dock den här omtvistade Skuldsedeln af ho-
nom icke skrifwen eller underskrifwen, ej eller med hans tillstånd försedd med sigill
eller utlemnad, hwarföre, enär Skuldsedeln således wore origtigt tillkommen, Wicklander förnyade
sin förut framställde begäran, att, till undanröjdande af den emot honom gjorde angifwelse, så med ed
fästa sanningen af denna sin uppgift, samt inlemnade, i sådant afseende, en af Pastors-Embetet i Gesle
utfärdad attest, hwaraf inhämtades, att Wicklander, som är född den 3 September 1795, innehaft nå-
gorlunda förswarlig Christendomsförför, då han år 1818 bewistade förhör, att han communicerat sed-
naste gången den 23 Augusti innewarande år, samt att, wid hans uppsörande, intet warit att anmärka;
hwarjemte Wicklander yrkade, att af Waktmästaren Rihlmark erhålla ersättning för twenne månaders
tidsspillan, till följd af denna, så orättwist emot honom framställde, angifwelse.

Sedan Vice Auditören Eliander, för den händelse, att Rätten, emot hans bestridande, skulle till-
erkänna Wicklander rättighet att gå den begärda eden, yrkat, att edgång icke borde honom ansförtros,
innan han af wederbörande Presterskap erhållit föreställning om edens wigt och värde, samt blifwit

warnad för faran af densammas misbruk, tillsade Rätten, enär något widare icke war å någondera sidan att anföra, Parterne afråda, medan Rätten öfwerlade till följande

Utslag:

Ghuru Coopvaerdie-Skepparen E. Wicklander, emot sitt enständiga förnekande, icke är förwunnen att hafwa underskrifwit sitt namn eller widhåstat sitt sigill på den omtwistade, af Waktmästaren A. Kihlmark företebde Skuldsedel å Ett hundrade Riksdaler Banco, hwilken, enligt hwad upplyst och erkändt är, blifwit af annor person, än Wicklander, skrifwen, samt icke är med wittnen till riktigheten bestyrkt; likwäl och som, under Rättegångens lopp, flere liknande skäl och omständigheter förekommit, till styrkande af den förmodan, att denna Skuldsedel icke wore någon annan, än den Wicklander utgifwit sig hafwa uti September månad förlidet år till Vice Auditören Ziliander utfärdad, och hwilken Skuldsedel ännu icke blifwit inlöst; alltså och i förmågo af 17 Capitlet 30:de och 31 §§. Rättegångs-Balken, så, som den sednare lyder uti Kongl. Förordningen den 30 Maj innerwarande år, pröfwar Rätten, enär sanning uti denna sak icke utan edgång utletas kan, skäligt att, i öfwerensstämmelse jemwät med den af Wicklander gjorde anhållan, ålägga honom, emot hvars uppförande, enligt af Pastors-Embetet i Gesle utgifwet Bewis, intet varit att anmärka, att, Måndagen den Tjuguförsta nästinstundande December, klockan före tolf på dagen, här wid Domstolen personligen sig inställa och med ed sig wärja, att den af honom förnekade Skuldsedel, å Ett hundrade Riksdaler Banco, icke är densamma, som han erkänt sig hafwa under loppet af September månad 1834, å enahanda summa, utfärdad och till Vice Auditören Ziliander aflemnad, utan att den här omtwistade Skuldsedeln wore oriktig samt hwarken blifwit af honom sjelf, eller med hans wetskap och begifwande af någon annan, å hans wägnar, skrifwen, äfwensom att han derunder icke satt eller låtit sätta sitt sigill, eller i öfrigt hade någon kändedom af densammas utfärdande; hwarefter, och sedan sig wisat, om Wicklander gitter eden gå eller icke, eller om han, utan anmält laga förfall, på den utsatte dagen uteblifwer, Rätten will med saken widare laglikmätigt förfara.

hwarefter wederbörande afrådde.

Den 21 December.

S. D. Genom Utslag, som den 2:dre nästlidne November blifwit meddelat uti härstädes anhängiga målet, emellan Waktmästaren wid Öfwer-Ståthållare-Embetets Cancellie A. Kihlmark och Coopvaerdie-Skepparen Lars Wicklander, angående å den sednare yrkadt ansvar för förment namnförnekelse, hade Kämnars-Rätten ålagt Wicklander, att, å denna dag, före klockan tolf på dagen, personligen här wid Rätten sig insinna och med ed sig wärja, att den af honom förnekade Skuldsedel å Ett hundrade Riksdaler Banco icke wore densamma, som han erkänt sig hafwa under loppet af September månad 1834, å enahanda summa, utfärdad och till Vice Auditören Ziliander aflemnad, utan att den här omtwistade Skuldsedeln wore oriktig, samt hwarken blifwit af honom sjelf eller, med hans wetskap och begifwande, af någon annan, å hans wägnar, skrifwen eller underskrifwen, äfwensom att han derunder icke satt eller låtit sätta sitt sigill, eller i öfrigt hade någon kändedom af densammas utfärdande; hwarefter, och sedan sig wisat, om Wicklander eden gå gitte eller ej, eller om han, utan laga förfall, på den utsatte dagen, uteblef, Rätten wille med saken laglikmätigt förfara.

Då nu, af denna anledning, ifrågawarande mål uppropades, inställde sig Kihlmark, åtföljd af sitt förut i Rättegången begagnade biträde, Vice Auditören N. F. Ziliander, äfwensom för Wicklander sig inställde Vice Notarien P. Schnell, hwilken, under företeende af en så lydande fullmakt: tillkännogaf, att Skepparen Wicklander wore, af inträffad sjuklighet, hindrad, att, under den kalla årstiden, företaga resan ifrån Gesle, der han för närwarande wistades, hit till huswudstaden, för att afläggga den honom ådömde eden; hwadan Notarien Schnell anhöll, att Rätten wille till annan dag meddela uppstos i målet, samt, till bestyrkande af det för Wicklander anmälde förfall, företebde följande Läkares-Betyg: "Coopvaerdie-Capitainen Lars Wicklander, 40 år gammal, boende härstädes, är för det närwa-

rande besvärad af ett hetfigt Rheumatiskt lidande, (Rheumatismus acutus,) som, utan att vara bestämdt afventyrligt för hans lif, beröfvar honom, under de återstående veckorna af året och möjligen ännu längre, förmåga att, för värden af förekommande angelägenheter, lemna sina rum; hwilket jag ej allenast på aflagd Embetsed intyggar, utan ock med denna min edeliga förpligtelse: så sannt mig Gud hjelpe till lif och själ, bekräftar. Gesele den 15 December 1835. N. E. Rahmström, Medic. Doctor, Chirurg. Magister, Regements-Läkare wid Kongl Helsinge Reg:te. (Sigill.)"

Sedan här ofwan intagne fullmakt och Läkare-Betyg blifwit uppläste, yttrade Auditören Eliander: "Den af Wicklanders Ombud företedde fullmakt förefaller mig vara nog inskränkt affattad, för att kunna leda till det af Wicklander enligt alla sannolikheter, åsyftade ändamål, nemligen, att, genom alrehandla föregifwanden och undanslyfter, söka att, till en början, draga ut på tiden, och sedermera kanske alldeles undgå att aflägga den honom i målet ädömde edgång. Den är desutom ingalunda inrättad med iakttagande af de former, som 15:de Capitlet Rättegångs-Balken föreskrifwer, att en laglig fullmakt bör äga, ty den finnes icke innehålla något angående beskaffenheten af det mål, hwaruti Fullmäktigen i dag bör hos Rätten swara. Jag hemställer dertfore till Domstolen, huruwida Notarien Schnell bör kunna tillåtas att, på grund af denna fullmakt, uppträda såsom Wicklanders Ombud, och öfwerlemnar jemwäl till Rätten att afgöra, om icke Wicklander, såsom förfallolöst uteblifwen, bör åt saken fällas. Desutom will jag anmärka den omständighet, att både fullmakten och Läkare-Betyget äro utgifne samma dag, hwilket tydligen ådagalägger, att Wicklander, samma dag han sffriswit fullmakten, icke varit mera sjuk, än att han kunnat vara ute för att besöka Läkaren, för erhållande af Betyget; hwilken omständighet ger mig mer än tillräcklig anledning att betwisa det af Läkaren öfwer Wicklanders sjuklighet utgifna Betygets absoluta beskaffenhet, att ådagalägga omöjligheten för Wicklander, att i dag hos Råmners-Rätten sig insinna. För öfrigt innehåller detta Läkare-Betyg icke, att ett sådant inställande här wid Domstolen skulle för Wicklanders lif eller framtida hälsa medföra någon den ringaste fara, och kan jag icke dertfore annat, än anse detta Betyg vara så swepsfullt och synbarligen endast åsyftande att gifwa styrka åt Wicklanders förhållande af ett förfall, hwilket albrig ägt rum, så att jag icke kan antaga tillwaron af det förhållande, som i Betyget blifwit omnämndt, och följaktligen icke elter medgifwa Betygets giltighet. På dessa skäl bestrider jag, att något afseende får fästas å Wicklanders anmälte förfall, och yrkar, att han, såsom den der brustit åt den honom ädömde eden, måtte, i enlighet med kärömålets innehåll, warda dömd."

Häremot anförde Notarien Schnell, att, hwad angick Auditören Elianders anmärkning, emot rigtigheten af den företedde fullmakten, så förtjenade densamma knappt att beswaras, dels emedan fullmakten verkligen innehölle både Parternes namn, Domstolen och dagen, då målet borde förekomma, och dels emedan den, såsom derjemte warande utfärdad in blanco, till och med, efter hwad i allmänna praxis wore brukligt, skulle hafwa gjort denna fullständighet öfwerflödig; och att, då Lagen icke innehölle, att det, för giltigheten af ett anmäldt sjukdomsförfall, erfordrades, att sjukdomen skulle vara af den beskaffenhet, att den medförde någon wåda för den sjukes lif eller framtida hälsa, samt desutom det af Doctor Rahmström, angående Wicklander, meddelte Betyg, bestämdt innehölle, att Wicklander för närwarande wore beröfwad förmåga, att hos Rätten sig i dag insinna, och derjemte äfwen lät förmoda, att detta förhållande icke komme att fort fara längre, än under de återstående veckorna af detta år, samt således tyktes bestämdt angifwa sjukdomens egenkap, att göra Wicklanders inställande, endast för närwarande, omöjligt, ansåg Notarien de af Auditören Eliander framställde anmärkningar emot samma Betygs giltighet vara af sådan halt, att något afseende derå icke borde rimligen kunna fästas; utan förnyade Notarien Schnell sin gjorde begäran, om målets utställande till annan dag, på det Wicklander då måtte få tillfälle till afläggande af den honom ädömde eden.

Sedan Auditören Eliander häruppå, under återopande af hwad han förut anført, ytterligare emot giltigheten af den företedde fullmakten, inwändt, att densamma på intet sätt kunde anses såsom en wanlig så kallad Blanco-fullmakt, emedan uti densamma finnes omnämnd en bestämd Domstol och äfwen en bestämd dag, singo wederbörande afsträda, medan Rätten öfwerlade till följande

Utslag:

Hwad först angår giltigheten utaf den af Notarien Schnell i målet företebde fullmakt; så enär densamma innehåller icke allenast Domstolen, der saken skall utföras, utan äfwen Parternas namn, siner Kämners-Rätten densamma vara så inrättad, som 15 Capitlet 7 §. Rättegångs-Balken för en gällande laga fullmakt förefriswer; hwadan de af Auditeuren Eliander emot des giltighet framställde anmärkningar, såsom förtjenande intet afseende, komma att förfalla.

Beträffande sedermera det af Coopvaerdie-Skepparen Wicklander anmälde sjukdomsförfall; så enär de anmärkningar, som Auditören Eliander framställt emot giltigheten af det, till bestyrkande deraf, företebde och af Regements-Läkaren, Doctor Rahmström utfärdade Läkare-Betyg, äro af den beskaffenhet, att, enligt Lag, något afseende å dem icke bör fästas, samt Wicklander således, genom samma Betyg, som under edelig förpligtelse blifwit af wederbörande edswuren Läkare utgifwet, styrkt sig åga laga förfall, att i dag hos Rätten personligen sig insinna; anser Kämners-Rätten sig, med bifall till den af Wicklanders Ombud gjorde begäran, och på grund af 12 Capitlet 1 §. Rättegångs-Balken, böra ytterligare uppskjuta detta mål till den 27 nästkommande Januari, klockan före tolf på dagen, då Parterne böra sig åter insinna, och då det skall, wid förut stadgadt äfwenlyt, åligga Wicklander, att gå den honom ådömda eden.

Då wederbörande härefter blifwit återinkallade, för att afhöra förestående Utslag, anhöll Auditören Eliander, att, innan Rättens beslut meddelades, få ytterligare emot det företebde Läkare-Betygets giltighet framställa den anmärkning, att densamma, såsom warande utfärdadt af en Regements-Läkare, icke wore utgifwet af den Läkare, hwilken det tillkomme att, angående Wicklander, utgifwa ett gällande Stads-Läkare i Gesle, eller och Provincial-Medicus i Gesleborgs Län; och sedan Notarien Schnell jemwäl bestridt, att något afseende å denna anmärkning borde fästas, enär Betyget, såsom af edswuren examinerad Läkare utgifwet, borde tilläggas laga witsord, singo Parterne åter aftråda, derefter Kämners-Rätten tog ofwanberörde inwändning i öfverwägande, och fann densamma icke vara af den beskaffenhet, att den kunde föranleda till någon ändring i Rättens redan fattade Beslut, hwilket alltså skulle, sådant det här ofwan finnes intaget, för Parterne afkunnas.

Efter det Parterne ånyo fått företråda, blef Rättens ofwan intagne Utslag för dem afkunnadt; hwarefter Auditören Eliander deremot anmälte misnöje, hwilket skulle, till fullföljd med hufwudsaken, härstädes antecknas.

Wederbörande afträdde.

1836, den 27 Januari.

S. D. Wid upprop af det den 21 sifflidne December sednast förehafde mål, emellan Waktmästaren wid Öfwer-Ståthållare-Embets Cancellie A. Rihlmark och Coopvaerdie-Skepparen E. Wicklander, angående å den sednare yrkadt ansvar för förment namnförnekelse, inställde sig Käranden genom skriftligen besullmäktigadt Ombud, förre Handels-Bokhållaren Carl August Gustavi, och Skepparen Wicklander personligen, hwarwid, sedan det den 21 December sifflidet är i målet hållne Protocoll blifwit uppläst, och utan anmärkning lemnadt, Wicklander förklarade sig beredd, att den honom ådömda eden aflägga; i följd hwaraf Wicklander fick, med hand å bok, edeligen betygga, att den af "honom förnekade ifråga" warande Skuldsedel å Ett hundrade Riksdaler Banco icke är densamma, som han erkänt sig hafwa under loppet af September månad år 1834, å enahanda summa, utgifwit och till Vice Auditören Eliander aflemnadt, utan att den här omtwistade Skuldsedeln wore origtig, samt hwarcken blifwit af honom sjelf eller, med hans wetskap och begifwande, af någon annan, å hans wagnar, skrifwen eller underskrifwen; äfwen som att han derunder icke satt eller låtit sätta sitt sigill, eller i öfrigt hade någon kännedom af densammans utfärdande."

Efter det Wicklander aflagt denna ed, yrkade han, att af Rihlmark erhålla ersättning för sine i målet hafde kostnader, deröfwer han ingaf en så lydande kostnadsförteckning:

= = = = =
= = = = =

Seban Handels-Bokhållaren Gustavi häruppå bestridt Wicklander rättigheten till erhållande af någon kostnadsersättning, singo weberbörande aftråda, medan Rätten öfwerlade till följande, för dem, åter inkallade, affagde

Utslag:

Då Skepparen Wicklander numera aflagt den honom ädömde ed, finner Råmners-Rätten det, angående ifrågawarande Skuldsedel, wäkte käromål böra till all werkan och påföljd förfalla; äfwen som Råmners-Rätten, jemlikt 21 Capitlet 3 §. Rättegångs-Balken, finner, att någon rättighet för Wicklander, att erhålla ersättning för sine Rättegångsutgifter, icke kan äga rum; utan komma Parterne hwar-dera att widkännas sine i målet hafde kostnader.

Den med Utslaget icke nöjes, äger att deröfwer anföra besvär i Kongl. Maj:ts och Rikets Hög-löf. Swea Hof-Rätt, senast före klokan tolf å femtonde dagen härefter, som, denne oräknad, blifwer Thorsdagen den ellfte nästkommande Februari.

Weberbörande, som icke anmälde misnöje emot Utslaget, aftrådde.

År och dagar, som förr skrifne stå.

På Råmners-Rättens wägnar:

W. M. Stenberg.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Several paragraphs of faint, illegible text in the middle section of the page.

Stockholm, tryckt hos D. M. Lublin & Co, 1836.
